

DLACZEGO WODA „UCIEKA” ? ZNACZENIE RETENCJI WODY .

Czy więcej deszczu zawsze znaczy lepiej?

W obliczu zmian klimatycznych coraz częściej obserwujemy występowanie naprzemiennie długich okresów suchych i okresów gwałtownych opadów. Taka sytuacja jest niekorzystna, ponieważ woda pochodząca z gwałtownych ulew intensywnie spływa powierzchniowo i nie filtruje w glebę, zasilając stopniowo warstwy wodonośne. W efekcie gwałtownego spływu powierzchniowego, dochodzi do zjawiska nagłych wystąpień cieków wodnych i podtopień, przy jednoczesnym zmniejszeniu retencji glebowej i w podziemnych zbiornikach.

Retencja - jak zatrzymać wodę ?

Retencja wodna to zdolność do gromadzenia zasobów wodnych i przetrzymywania ich przez dłuższy czas w środowisku biotycznym i abiotycznym.

Istnieją zarówno naturalne, jak i sztuczne metody retencionowania wody. Zanim woda dotrze do cieków i zbiorników, spływa po powierzchni. Od kondycji, stopnia utwardzenia, struktury tej powierzchni zależy jak szybko nastąpi spływ powierzchniowy i ile wody zostanie czasowo zatrzymane.

Retencja glebowa, czyli zdolność profilu glebowego do zatrzymania wody w strefie nienasyconej (powyżej zwierciadła wód gruntowych), to kluczowe pojęcie zarówno dla ochrony zasobów wodnych, jak i zrównoważonego rolnictwa. **Obecnie w wielu rejonach świata prowadzona jest bardzo intensywna gospodarka rolna, prowadząca do zubożenia gleby, jej erozji i pustynnienia wielu obszarów.**

Retencja glebowa – jak zachować i rozwijać ?

Retencja glebowa zależy między innymi od rodzaju, składu (zawartość próchnicy, części pylastych i ilastych) i struktury gleby. W przypadku terenów rolnych, można na każdy z wymienionych parametrów glebowych wpływać poprzez: spulchnianie gleb zwięzłych, wzbogacanie gleb nadmiernie przepuszczalnych, uprawę poplonów, odpowiedni dobór roślin ukorzeniających i stosowanie płodozmianu. Istotny wpływ na prawidłową retencję glebową mają również systemy rozprowadzania wody, prowadzone w sposób zrównoważony dla środowiska. Dają one możliwość okresowego spiętrzania i rozdysponowania wody.

Ochrona obszarów leśnych, łąk i muraw, terenów zalewowych, mokradeł, bagien i torfowisk jest kluczowa dla utrzymania i rozwinięcia retencji glebowej w środowisku.

Pojęcie retencji glebowej jest również istotne w obszarach zabudowanych. Woda opadowa może szybko spłynąć do studzienek odprowadzających lub zasilić pasy zieleni i zieloną infrastrukturę publiczną. Obszary te mają znaczenie dla kształtowania się mikroklimatu na danym terenie.

Rośliny, poprzez strukturę systemu korzeniowego, właściwości zadarniające i ocieniające, sprzyjają retencji wody w glebie. Dodatkowo, rośliny pobierając, transportując i kumulując wodę w swoich strukturach, przyczyniają się do jej retencji.

Powierzchnie utwardzone i nieprzepuszczalne sprzyjają szybkiemu spływowi powierzchniowemu

Retencja korytowa – znaczenie.

Retencja korytowa - to zatrzymanie wody w ciekach wodnych, kanałach i rowach melioracyjnych.

Powalone pnie drzew, żeremia, rozlewiska sprzyjają retencji korytowej i glebowej. Zwiększona retencja glebowa i korytowa wpływa na rozwój różnorodności biologicznej w przylegającym obszarze i rozwoju unikatowych siedlisk przyrodniczych

Regulacja i wyrównanie koryta rzecznego przyspiesza odpływ wody i zmniejsza zdolność do retencji na przyległym obszarze.

Naturalne doliny rzeczne to trwały element polskiego krajobrazu, dzięki któremu wspomagane są naturalne procesy retencji.

Retencja korytowa może być wsparta poprzez rozbudowany system budowli piętrzących.

Rzeka swobodnie meandrująca, z występującymi naturalnymi spiętrzeniami i okresowo wylewająca, zapewnia spowolnienie odpływu wody i zwiększenie retencji na przyległym obszarze

Retencja zbiornikowa

Retencja zbiornikowa to zatrzymywanie wody w zbiornikach naturalnych (stawy, jeziora, mokradła, bagna, torfowiska) i sztucznych (zbiorniki retencyjne).

